

## **Wojna od tyłów, Andrij Lubka**

**tłum. Marek S. Zadura**

Od czasu pełnoskalowej rosyjskiej inwazji na Ukrainę Andrij Lubka zajął się kupowaniem samochodów terenowych dla ukraińskiej armii. Wcześniej jego książki zyskały szeroką rzeszę czytelników. Niezwykłe w jego wypadku jest nie tylko to, że z pisarza stał się wolontariuszem, często ryzykującym życie, lecz także to, że na wojnę zabrał ze sobą potężny oddział czytelników. Trzeba było sytuacji granicznej, by odkryć, że prawdziwy kapitał pisarza to nie liczba sprzedanych książek, a zaufanie ludzi. W ciągu dwóch pierwszych miesięcy zbiórki otrzymał od nich blisko pół miliona euro. Do dzisiaj przekazał siłom zbrojnym ponad trzysta samochodów. A zaczęło się od żołnierzy batalionu z Użhorodu, którzy na front na Donbasie dojechali taksówkami, bo autobus zepsuł się w połowie drogi. Książka Lubki nie pozostawia złudzeń co do tego, że wojna to śmierć i destrukcja, że przyzwyczajają nas do siebie, oswaja ze złem, a ludzi Księgi przemienia w „mięso, kości i krew, które mogą zostać zniszczone przez kulę”. Pisarz nie pozwala nam o tym zapomnieć, ukazując jednocześnie wojnę od tyłów, gdzie jest miejsce na ludzkie ciepło i nadludzką odwagę i gdzie człowiek toczy jeszcze inne, niewidzialne walki – o bycie sobą, o intymną przestrzeń dla duszy, o dobrze zaparzone espresso w metalowym kubku. Nie da się tej książki zapomnieć. - Krzysztof Czyżewski

Andrij Lubka, ukraiński pisarz i aktywista, autor książki "Wojna od tyłów". Urodził się 1987 roku w Rydze. Poeta, pisarz i tłumacz. Wychowywał się w Wynohradiwie w obwodzie zakarpackim, w Mukaczewie ukończył Szkołę Wojskową. Absolwent filologii ukraińskiej Narodowego Uniwersytetu w Użhorodzie oraz bałkanistyki na Uniwersytecie Warszawskim. Współzałożyciel, a obecnie dyrektor Instytutu Strategii Środkowoeuropejskiej. Debiutował tomem wierszy Osiem miesięcy schizofrenii (2007). Autor zbiorów poezji Terroryzm (2008) i Czterdzieści dolarów plus napiwek (2012); powieści Karbid (2015, wyd. pol. 2016), Twoje spojrzenie Cio-Cio-San (2018, wyd. pol. 2020) i Mała powieść ukraińska (2020); zbiorów opowiadań Killer (2012, wyd. pol. 2013), Pokój dla smutku (2016, wyd. pol. 2018), Saudade (2017) i Killer+ (2018); literatury faktu W poszukiwaniu barbarzyńców. Podróż do krajów, gdzie zaczynają się i nie kończą Bałkany (2019) i Coś ze mną nie tak (2022); zbioru esejów Spać z kobietami (2014). Wszystkie dotychczas opublikowane w Polsce książki przełożył Bohdan Zadura. Tłumaczył literaturę z języków polskiego (Zadura, Ostalowska), chorwackiego (Basara, Bazdulj, Jergović, Pogačar, Valjarević) i angielskiego (młoda poezja amerykańska). Laureat licznych nagród, między innymi Jurija Szewelowa i Fundacji Kowaliwów (USA). Mieszka w Użhorodzie.